



T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İZMİR 2 NUMARALI KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

TOPLANTI TARİHİ VE NO : 21.10.2025-800

35.06/2723

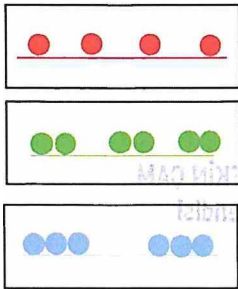
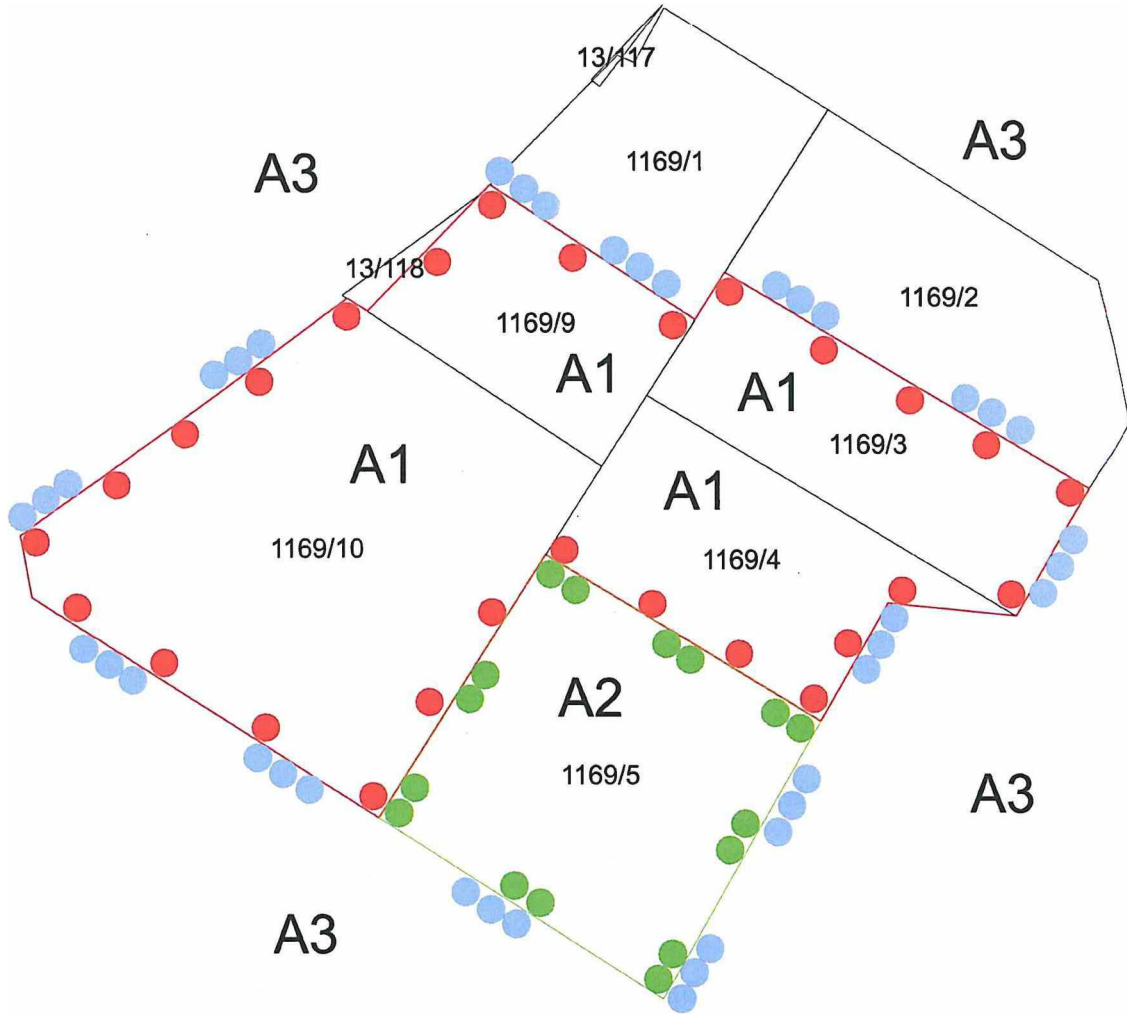
KARAR TARİHİ VE NO : 21.10.2025-23065

Toplantı Yeri
İZMİR

İzmir ili, Foça ilçesi, Atatürk mahallesinde, Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içinde, İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 09.09.1993 tarihli ve 4685 sayılı kararı ile belirlenen ve İzmir 2 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 08.03.2017 tarihli ve 7844 sayılı kararı ile son şeklini alan Phokaia Antik Kenti 3. (üçüncü) Derece Arkeolojik Sit sınırları içerisinde ve İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 25.12.1997 tarihli ve 6982 sayılı kararı ile uygun bulunan Foça I. Etap Koruma Revizyon İmar Planı kapsamında yer alan, tapunun 1169 ada, 4 numaralı parseline kayıtlı taşınmazında gerçekleştirilen sondaj kazısı sonucu ortaya çıkan 2863 Sayılı Yasa kapsamında ortaya çıkarılan taşınır kültür varlıkları ile taşınmaz kültür varlığı niteliğindeki sunak yapıları çevre parsellere yayılımı dikkate alınarak halihazırda 3.(Üçüncü) Derece Arkeolojik Sit olarak tescilli Foça ilçesi, Atatürk Mahallesi, 1169 ada 3,4,9 ve 10 parsellerin sit derecesinin, 1.(Birinci) Derece Arkeolojik Sit, 1169 ada 5 parselin derecesinin 2.(İkinci) Derece Arkeolojik sit olarak değiştirilmesi gerektiğine yönelik İzmir 2 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun, 12.08.2025 tarih ve 22556 sayılı kararı; sondaj kazısına yönelik bilgi ve belgelerin iletildiği, İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün, 21.07.2025 tarih ve 7034742 sayılı yazısı ekinde iletilen Foça Kazı Başkanı/Müze Müdürü Savaş GÜRBÜZ'ün 16.07.2025 tarihli sondaj kazısına yönelik görüş yazısı, konuya ilişkin Kurul Müdürlüğü uzmanlarınca hazırlanan 21.10.2025 tarih ve 3780042 sayı ile Müdürlük evrakına kayıtlı rapor okundu, başvuru ekleri ve işlem dosyası incelendi. Yapılan görüşmeler sonucunda;

İzmir ili, Foça ilçesi, Atatürk mahallesinde, Phokaia Antik Kenti 3. (üçüncü) Derece Arkeolojik Sit ve Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içerisinde bulunan tapunun 1169 ada, 4 numaralı parselinde şahıs mülkiyetine kayıtlı olan taşınmazda ilgili Müze Müdürlüğü denetiminde gerçekleştirilen sondaj kazısı sonucu ortaya çıkarılan 2863 Sayılı Yasa kapsamındaki taşınır kültür varlığı kalıntıları ile taşınmaz kültür varlığı niteliğindeki 2(iki) adet sunak yapısının çevre parsellere yayılımı dikkate alınarak Foça ilçesi, Atatürk Mahallesi, 1169 ada 3,4,9 ve 10 parsellerin sit derecesinin, 1.(Birinci) Derece Arkeolojik Sit, 1169 ada 5 parselin derecesinin 2.(İkinci) Derece Arkeolojik sit olarak değiştirilmesinin uygun olduğuna; kararımız eki sit paftası ve tescil fişinin uygun olduğuna; taşınmazda ortaya çıkarılan kültür varlığı kalıntılarının korunmasına yönelik İzmir 2 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun, 12.08.2025 tarih ve 22556 sayılı kararı ile belirtilen iş ve işlemlerin tamamlanarak sonucuna ilişkin bilgi ve belgelerin Kurul Müdürlüğüne iletilmesi gerektiğine; karar verildi.

İZMİR İLİ, FOÇA İLÇESİ, ATATÜRK MAHALLESİ



: 1.(birinci) DERECE ARKEOLOJİK SİT

: 2.(ikinci) DERECE ARKEOLOJİK SİT

: 3.(üçüncü) DERECE ARKEOLOJİK SİT

1169 ada 3-4-5-9-10 parsellerin çevresindeki parsellerin güncel sit durumu/dercesine ilişkin Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nden bilgi alınması gerekmektedir.

NOT:Parsellerin geometri ve konum bilgilerine ilişkin ilgili Kadastro Müdürlüğü'ndeki bilgi ve belgeler geçerlidir.

AVRUPA KONSEYİ	KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ K.V.K.E.		S İ T	ENVANT ER NO	35.06/2723	
T Ü R K İ Y E	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO		
İLİ : İzmir	İLÇESİ: Foça	MAHALLE - KÖY VEYA MEVKİİ : Atatürk		KADAST RO PAFTA :	ADA :1169	PARSEL: 3,4,5,9,10
ADI : Kybele(?) Sunaklar Alanı						
GENEL TANIM : İzmir ili, Foça ilçesi, Atatürk Mahallesinde İzmir Müze Müdürlüğünce gerçekleştirilen sondaj kazısında yerel foça taşı ile inşa edilmiş dikdörtgen planlı iki adet sunak yapısı açığa çıkarılmış, alanın sunaklar alanı/kutsal alan olduğu anlaşılmıştır.						
ŞİMDİKİ TEHLİKELER : Ortaya çıkan buluntuların fiziksel etkilere açık durumda olması tehdit oluşturmaktadır.						
ŞİMDİKİ DURUM:						
SİT POTANSİYELİ: 1.(Birinci) ve 2.(İkinci) Derece Arkeolojik Sit			KORUMA DERECEŚİ: 1.(Birinci) Derece ve 2.(İkinci) Derece Arkeolojik Sit			
			HAZIRLAYANLAR 17.09.2025			
ŞİMDİKİ KORUMA: 3.(Üçüncü) Derece Arkeolojik Sit						
ÖNERİLEN KORUMA : 1.(Birinci) ve 2.(İkinci) Derece Arkeolojik Sit						
YAYIN DİZİŚİ : Phokaia'da Akurgal'ın Kazıları Işığında Son Dönem Çalışmaları, Prof. Dr. Ömer ÖZYİĞİT, Anatolia 25						
Gözlemler: İzmir ili, Foça ilçesi, Atatürk mahallesi sınırları dahilinde bulunan tapunun 1169 ada 4 parselinde yapılan sondaj kazısında iki adet yerel foça taşından inşa edilmiş batı yönünde basamaklı girişi bulunan sunak açığa çıkarılmıştır. Sunakların komşu parsellere de devam ettiği görülmüş ancak bu parsellerde kazı yapılmadığı için tamamı açığa çıkarılamamıştır. Dikdörtgen plana sahip olduğu düşünülen yapıların nitelikli taş işçiliği dikkat çekmektedir. Parselin doğusunda bir bölümü açığa çıkarılan 1. No.lu sunağın ortaya çıkarılan ebatları ise yaklaşık 9 m.x 8 m.dir. Sunak yapısının da batı yönünde 5 basamaklı bir girişi bulunmaktadır. Yerel Foça taşından inşa edilen sunak yapısı taş işçiliği ile dikkat çekmekte olup dikdörtgen bir plana sahip olduğu düşünülmektedir. Her iki sunak yapısının da daha önceki yıllarda(1998-2000) kanalizasyon kazıları sırasında açığa çıkarılan sunak yapıları ile benzer özellikler göstermesi benzer plan şemasına ve taş işçiliğine sahip olması taşınmazın Phokaia Antik Kenti Güney Nekropolisi Sunaklar Alanının bir uzantısı olduğunu kanıtlar niteliktedir. (Prof. Dr. Ömer ÖZYİĞİT, Phokaia 1, 49-50) Söz konusu sunak yapılarının taş işçiliği olarak Athena Tapınağı, Herodot Duvarı, yakın çevrede bulunan Phokaia Antik Kenti Güney Sunaklar Alanında açığa çıkarılan yapılarla benzer özellikler taşınmakta olup Arkaik Dönem özellikleri göstermektedir. Basamaklı anıtsal yapısı özelliği taşıyan benzer örneklerle Miletos Monoendri Sunağı, Sunağı, Ephesos Artemis Arkaik Sunağı, Samos Heraionu Rhoikos Sunağı, Kyrene Apollon, Akragas Herakles, Aegina Aphaia 2, Kyrene Apollon gibi merkezlerde rastlanan sunakların Phokaia Antik Kenti içerisinde Güney Limanı olarak bilinen limanın hemen arkasında rastlanması alanın Arkaik Dönemde inanç sistemleri açısından önemini bir kez daha ortaya koymaktadır. Ayrıca söz konusu sunağı köşesinde ortaya çıkarılan yöresel foça taşından yontulmuş oturur durumdaki aslan heykelinin sunakların Kybele adına inşa edildiği fikrini güçlendirmektedir.			REVİZYON KORUMA KURULU ONAYI			



